

PRESENCE HELLENIQUE

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Π. ΧΕΡΙΜΕΛΛΗΣ.- ΣΥΝΤΑσσεται από ΕΝΔΕΛΑΜΒΑΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ.- ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΒΟ ΣΥΓΓΡΕΜΑΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ.- ΠΑΡΙΣΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΟΥΛΑΣΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ooo

Γρηγόρης ΛΑΜΠΡΑΙΗΣ.....σελ.	2
Νέα από την Ένωση....."	4
Ἡ Δόκη....."	7
Ναζιμ Χικμέτ....."	8
Πόληση....."	11
Διήγημα....."	14
VILLON....."	15
Κινηματογράφος....."	17
Ἀλληλογραφία....."	20
Ἀνακοινώσεις....."	23

ΙΟΥΝΗΣ

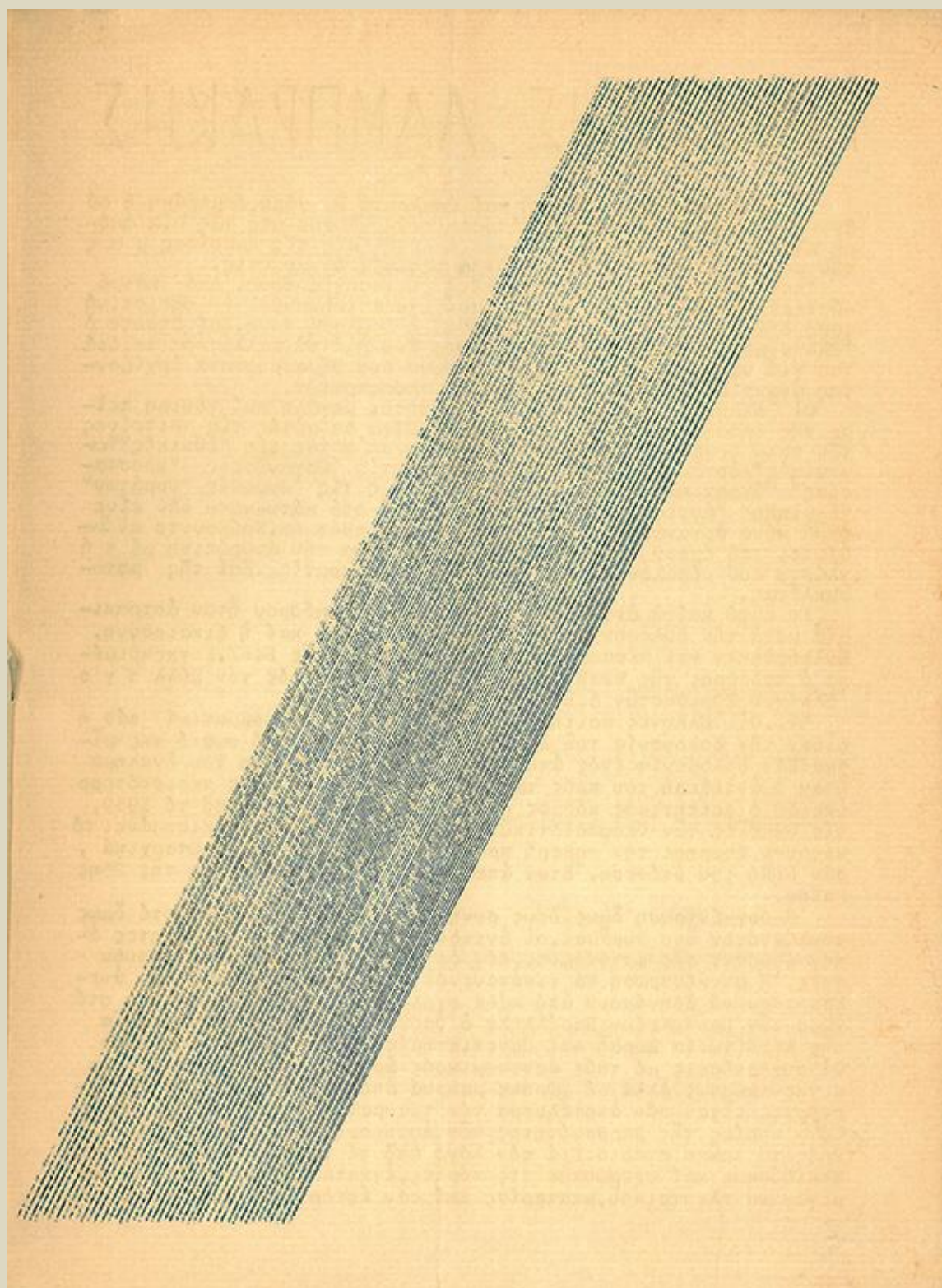
ΟΚΤΩΒΡΗΣ

1963

1963

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

Ἡ δολοφονία τοῦ ὑφηγητῆ καί βουλευτῆ Γρηγόρη Λαμπράκη πού ἐγένε τὴν περασμένο μῆνα στὴ Θεσσαλονίκη ἔφερε στὸ φῶς μία ἀκόμη πληγὴ-ἐκφραση τῆς ὁμαλῆς καί ἡρεμῆς ζωῆς τῆς πατρίδας μας τῶν μεταπολεμικῶν χρόνων. Οἱ παρακρατικές ὁργανώσεις.

Ἀπὸ καιροῦ εἶχε καταδικαστεῖ ἡ δημιουργία τους. Ἀπὸ καιροῦ ὕστερα ἀπ' τὰ σημάδια πρὶν ἔφηναν-εἶχε ἐπισημανθεῖ ἡ φασιστικὴ τους δράση. Ἀπὸ καιροῦ εἶχε ζητηθεῖ ἡ διάλυσή τους. Καί ἔπρεπε ὁ Ἕλληνικὸς λαὸς νὰ προσφέρει θυσία ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα παιδιά του γιὰ νὰ τολμήσουν οἱ ἀρχεῖς κάνουν ἕνα βῆμα μπροστὰ ἀρχίζοντας ἀνακοινεῖς γύρω ἀπ' τὶς ομάδες τρομοκρατῶν.

Οἱ Ἕλληνες φοιτητὲς ἔχουν ἀποχτήσει μεγάλη καί γόνιμη πείρα τῆς δράσης αὐτῶν τῶν ὁργανώσεων. Πίσω ἀπ' αὐτές τὶς βιτρίνες τῶν παρ' ἐκκοπήλικῶν ὁργανώσεων-πίσω ἀπ' αὐτές τὶς "ἐθνικὲς" "κομμουνικὲς" ὁργανώσεις "φοιτητῶν" (ΕΚΟΦ), τὶς Ὀργανώσεις "προστασίας" "ἀγροτικῶν προϊόντων" "δημητσανῆς" ἢ τὶς "ἐνώσεις" "θυμάτων" "ἐθνικῆς" "ἀντιστάσεως" Β. Ἑλλάδος (πού στὸ κάτω-κάτω δὲν εἶνε παρ' ἄλλο μόνο ὁργανώσεις) κρύβουντε ὅχι νέα πρόσωπα. Κρύβουντε οἱ ἀνθρώποι πού ἔχουν ἀντικαταστήσει τὴ γλώσσα τὴν ἀνθρώπινη μὲ τὴ γλώσσα τοῦ ρόπαλου. Οἱ ἀνθρώποι τῆς τρομοκρατίας. Καί τῆς μοτοσυκλέτας.

Γι' αὐτὸ καί ἡ ἀντίδραση τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου ἦταν ἀστραπιαία μετὰ τὴν δολοφονία τοῦ Λαμπράκη. Τὸ ἴδιο καί ἡ δικαιοσύνη. Συλλήφθησαν καί πέρασαν ἀπὸ δίκη 8 ἡγέτες τῆς ΕΦΕΕ. Συγκεκριμένα ὁ πρόεδρος τῆς ΕΦΕΕ Γ. Τζανετάκος γράφει πρὸς τὸν Σύλλογόν τῶν Ἑλλήνων Σπουδαστῶν Δ. Βερολίνου τὰ ἑξῆς:

"...Οἱ Ἕλληνες φοιτητὲς ἀφοῦ ξεπέρασαν τὰ κομματικὰ πάθη εἶδαν τὴν δολοφονία τοῦ Λαμπράκη κάτω ἀπὸ τὸ πιὸ σωστὸ τοῦ πρῶτου: Σάν δολοφονία ἐνός ἀπλοῦ ἀνθρώπου πού τὸ μόνο του ἔγκλημα ἦταν ἡ ἀντίθεσή του πρὸς τὴν Κυβέρνηση. Ἀκόμα ὅμως περισσότερο ἐπειδὴ ὁ φοιτητικὸς κόσμος ἔχει δοκιμάσει πρῶτος, ἀπὸ τὸ 1959, τὶς θωπεῖες τῶν νεοφασιστικῶν ὁργανώσεων καί εἶχε ἐπισημάνει τὸ κίνδυνον, θεώρησε τὴν φοβερὴ πράξη τῆς Θεσσαλονίκης, πρωταρχικά, σάν δική του ὑπόθεση. Ἔτσι ἀπεφάσισε τὴν συγκέντρωση τῆς 25ης Μαΐου.

Ἡ συγκέντρωση ὅμως, ὅπως συνηθίζεται, ἀπαγορεύτηκε. Ποτέ ὅμως τουλάχιστον ὅσο θυμάμαι, οἱ ἀντιδημοκρατικὲς κι ἀψυχολόγητες ἀπαγορεύσεις τῆς ἀστυνομίας, δὲν ἐπτόησαν τοὺς Ἕλληνες σπουδαστές. Ἡ συγκέντρωση θὰ γινότανε. Οἱ ὑπεύθυνοι τῆς ΕΦΕΕ θὰ ἀνελάμβαναν νὰ ὁδηγήσουν ἀπὸ κάθε σχολὴ τὴν μάζα τῶν φοιτητῶν στὸ χώρο τῶν Προπυλαίων. Παράλληλα ὁ ὑποφαινόμενος ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς ΕΦΕΕ (γυνίκα Κοραῖ καί Πανεπιστημίου) θὰ ἐκφωνοῦσε τὸν λόγο. Οἱ συγκρούσεις μὲ τοὺς ἀστυνομικοὺς ἀρχισαν ἀπὸ τὶς 1μ.μ. (ὥρα συγκεντρώσεως) ἀλλὰ σὲ χώρους μακριὰ ἀπὸ τὰ Προπύλαια. Οἱ συγκρούσεις εἶχαν σάν ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸ δεκάδων φοιτητῶν λόγῳ κυρίως τῆς βαρβαρότητος τῶν ἀστυνομικῶν ὁργάνων. Αὐτὰ ὡς πρὸς τὸ πρῶτο στάδιο. Γιὰ τὸν λόγο ἀπὸ τὰ γραφεῖα ἐγίναν τὰ ἑξῆς. Κλειδώσαμε καί ὀχυρώσαμε τὶς πόρτες, ἐγκαταστήσαμε στά παράθυρα μεγάφωνα ἡλεκτρικοῦ, μπαταρίας καί σάν ἐφεδρικοῦ ἐνός μπαταρίας

ριπτότερου ή πετυχημένη και ενδιαφέρουσα διάλεξη του συνάδελφου υ
Μάσχα με θέμα "Τό πρώτο στόν κόσμο θαλασσοκίνητο εργοστάσιο
της ΡΑΝΣ".

Τόν περασμένο μήνα έγινε ή πρωτομαγιάτικη έκδρομή του Συλλό-
γου στο Όνή με μεγάλη συμμετοχή. Τό βράδυ έγινε στή σελίδα η α λ
χορεύτηκαν ελληνικοί χοροί. Η έκδρομή σημείωσε επιτυχία από ή-
ποψη οργανωτική.

Στις 16 Ιουνίου ή ΕΠΕΣ πήρε μέρος στο Γκάρντεν πάρτυ τ ω ν
'Εθνών που γίνεται στην Πανεπιστημιούπολη κάθε χρόνο. Η έκδή-
λωση αυτή που είναι και ή τελευταία της χρονιάς, πραγματοποιή-
θηκε με τή συνεργασία της 'Επιτροπής 'Ενοίκων του 'Ελληνικ ο υ
Περιπτέρου και της ΕΠΕΣ. Πας 'Ελλη τήν αντίδραση και τήν ανένδοτη
στάση γιό, μή συνεργασία δύο συνάδελφων της 'Επιτροπής 'Ενοίκων,
και ιδιαίτερα του συν. Οίκονομουδπουλου, πράγμα που θάχε σάν άπο-
τέλεσμα νά εμφανιστούν οι "Ελληνες φοιτητές διχασμένοι και με
δύο ξεχωριστές εκδηλώσεις, ή ελληνική αντιπροσώπευση στη διεθνή
αυτή φοιτητική εκδήλωση σημείωσε απόλυτη επιτυχία. Αξίζουν συγ-
χαρητήρια στους συνάδελφους καλλιτέχνες Θλωράκη-Ζεϋγος Μυταρά-
Κατσουρής, στο συνάδελφο Ζάχος γιά τήν παράσταση Καραγκιόζη καθώς
και σε όσους δούλεψαν γι αυτή τήν εκδήλωση.

Ε Π Ε Σ

*****

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Σχετικά με τό Πανσπουδαστικό Συνέδριο 'Ελληνικῶν Συλλόγων Δ.Ευ-
ρώπης ή ΕΠΕΣ έχει νά ανακοινώσει τά εξής:

Λυπάται που ήγκαιρα δέν προειδοποιήθηκε από τήν 'Ομοσπονδία 'Ελ-
ληνικῶν Συλλόγων Δ.Γερμανίας ή τήν ΕΦΕΕ σχετικά με τό γεγονός ο
ώστε επικδομητικά νά συμβάλλει στις εργασίες του Συνεδρίου.
Αυπάται που στή μη-συμμετοχή της βοήθησε και μια όφιμη άπαισι-
οδοξία και έπιφυλακτικότητα των μελών του ΔΣ της ΕΠΕΣ σχετικά
με τήν έκβαση του Συνεδρίου, που βάση της είχε τήν άγνοια πάνω
στος σκοπούς και περιεχόμενό του.

Υποστηρίζει, ανεπιφύλακτα τις αποφάσεις που πάρθηκαν στο Δ.Βε-
ρολίνο και είναι έτοιμη νά συμβάλλει και νά λάβει μέρος στην όρ-
γάνωση του επόμενου, ύστερα άπ τήν συνάντηση πουχαν στο Παρίσι
ο Γ.Γραμματέας της 'Ομοσπονδίας 'Ελληνικῶν Φοιτητικῶν Συλλόγων
Δ.Γερμανίας, ο Γ.Γραμματέας της ΕΦΕΕ και αντιπρόσωπος της ΕΠΕΣ
(πρακτικό της Συνάντησης στην επόμενη σελίδα).

Π ρ α κ τ ι κ ό

Σήμερα, στις 4. Αυγούστου 1963, συνήλθαν στο Παρίσι σε κοινή σύσκεψη οι συνάδελφοι Γιάννης Γιανουλόπουλος (Γεν. Γραμματέας ΕΦΕΕ), Γεώργιος Πανούσης (Γεν. Γραμματέας της Ομοσπονδίας Ελληνικών Φοιτητικών Ενώσεων Δυτ. Γερμανίας) και Νίκος Παπαθεοδώρου (Πρόεδρος Διευθύνουσας Επιτροπής της "Ενώσεως των εν Παρίσις Ελλήνων Σπουδαστών").

Στή σύσκεψη συζητήθηκαν τὰ ἑξῆς θέματα:

I. Α' Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ελληνικῶν Φοιτητικῶν Ενώσεων.

Μετά ἀπό ἐμπεριστατωμένη ἀνταλλαγή ἀπόψεων καὶ ἀμοιβαίων διευκρινήσεων ἀναγνωρίστηκε ἡ σημασία τοῦ Α' Πανευρωπαϊκοῦ Συνεδρίου καὶ ἡ συμβολή τῶν ἀποφάσεων του στήν ἐξέλιξη τοῦ ἐλληνικοῦ φοιτητικοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος στήν Εὐρώπη.

II. Β' Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ελληνικῶν Φοιτητικῶν Ενώσεων.

Ἀποφασίστηκε ἡ συμμετοχή καὶ ἐνός ἀντιπροσώπου τῆς ΕΠΕΣ ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων Φοιτητῶν τῆς Γαλλίας στήν προπαρασκευαστική ἐπιτροπή τοῦ Β' Πανευρωπαϊκοῦ Συνεδρίου.

III. Γιά τήν Ἀναγέννηση τῆς Παιδείας στήν Ἑλλάδα.

Διαπιστώθηκε ἡ ἀνάγκη νά υἱοθετηθοῦν ἀμέσως καὶ ἀπό τοὺς Ἑλλήνες σπουδαστές τοῦ ἐξωτερικοῦ οἱ πρόσφατες ἀποφάσεις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΦΕΕ γιά τή μεταφορά τοῦ ἀγῶνα τοῦ 15^ο/ο στήν ἐπαρχία.

Μέσα στά πλαίσια τῆς ἐνστρατείας αὐτῆς θεωρήθηκε ἀπαραίτητο:

α) Νά ἐνισχυθεῖ ἠθικά καὶ ὕλικά ἡ πρωτοβουλία τῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλληνικῶν Φοιτητικῶν Ενώσεων Δυτικῆς Γερμανίας γιά τό "Λεωφορεῖο τῆς Παιδείας".

β) Νά συμμετάσχουν καὶ οἱ Ἑλλήνες Σπουδαστές τοῦ ἐξωτερικοῦ στήν ὁργάνωση καὶ διεξαγωγή τοῦ ἀγῶνα στήν Ἑλλάδα.

Διακηρύχτηκε τέλος ἡ ἐμμονή στόν ὀρισμό τοῦ σπουδαστῆ σάν νέου, ἐργαζόμενου, διανοούμενου καὶ ἡ ἀνάγκη νά ἀναγνωριστοῦν οἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματά του, ὅπως καθορίζονται στόν Χάρτη τοῦ Σπουδαστῆ τῆς ΕΦΕΕ.

Γιά τήν ΕΦΕΕ

Γιά τήν ΟΕΦΕΔΓ

Γιά τήν ΕΠΕΣ

Γιάννης Γιανουλόπουλος

Γεώργιος Πανούσης

Νίκος Παπαθεοδώρου

Η ΔΙΚΗ

Τήν Δευτέρα 19 Αυγούστου δικάστηκαν στο Τριμελές Έφετείο 'Αθηνών 8 μέλη και στελέχη της ΕΦΕΕ με τη κατηγορία της διαταράξεως της κοινής ειρήνης. Αυτή η δίκη ήταν συνέχεια της καταδικαστικής απόφασης του Α' Τριμελούς Πλημελοδικείου (5μηνο φυλάκιση στον καθένα) κι άφορούσε τα γεγονότα της 25ης Μαΐου. Μετά τη δολοφονία του Λαμπράκη η ΕΦΕΕ είχε καλέσει σε συγκεντρωση διαμαρτυρίας τον φοιτητικό κόσμο της 'Αθήνας παρά τη ν απαγόρευση της 'Αστυνομίας. Οι κατηγορούμενοι είχαν κλειστεί στα γραφεία της ΕΦΕΕ απ' όπου ο πρόεδρος Τζανετάκος μίλησε προς τους συγκεντρωμένους φοιτητές. 'Η 'Αστυνομία προσπάθησε να παραβιάσει την πόρτα των γραφείων, η οποία δεν άνοιξε παρά μόνο ν όταν ήρθε ο εισαγγελέας. Οι συνάδελφοι οδηγήθηκαν στα κρατητήρια όπου έμειναν 24 ώρες, και την άλλη μέρα οδηγήθηκαν με χειροπέδες στον εισαγγελέα.

Τή δίκη της 19ης Αυγούστου παρακολούθησαν αντιπρόσωποι της IUS, της Ένώσεως Φοιτητών του Χόγκ-Κόγκ, ο αντιπρόεδρος της ΕΠΕ ο γραμματέας της Ένώσεως Σπουδαστών Λωζάνης και πλήθος σπουδαστών-φοιτητών.

Μάρτυρες κατηγορίας παρουσιάστηκαν οι αστυνομικοί, οι οποίοι κατέθεσαν ότι οι κατηγορούμενοι φώναζαν απ' τα μεγάφωνα " κάτω η κυβέρνηση του αίματος" και άλλα πολλά αίμοχαρη συνθήματα. Σέ συνέχεια ο αστυνομικός διευθυντής Α' κ. Τσιγιώργος αφού όμλησε περί της "βαρέλας χειρός της αστυνομίας, της οποίας πικράν πείραν έχουν οι κακοί φοιτηταί", έδήλωσε ότι... φρονεί ότι η ΕΦΕΕ δεν έχει αναγνωρισθεί από τό Πρωτοδικείο πράγμα που προκάλεσε ένα πλατύ, άβλαστο και έκρηκτικό γέλιο ανάμεσα στο ακροατήριο.

Κυριώτερος μάρτυρας υπερασπίσεως ο δικηγόρος κ. Δρούζας έτόνησε ότι τά συνθήματα δεν ήταν αυτά που ανέφεραν οι αστυνομικοί κι ότι με κανένα τρόπο δεν διαταράχτηκε η κοινή ήσυχία. 'Υπέρ των κατηγορουμένων κατέθεσαν επίσης οι κκ. Κπέσσης (άντι-πρόεδρος της ΕΦΕΕ), και Κωνσταντόπουλος (πρόεδρος της ΔΕΣΠΑ).

Στήν άγόρευση του ο εισαγγελέας ζήτησε να απαλλαγούν ο ι συνάδελφοι απ' την κατηγορία της διαταράξεως της κοινής ειρήνης και να καταδικασθούν μόνο για άπειθεια προς τάς αρχάς. 'Υστερα από την άγόρευση των δικηγόρων της υπερασπίσεως ο πρόεδρος του Δικαστηρίου ανακοίνωσε την άθωωτική απόφαση.

Αυτή η απόφαση, που έγινε δεκτή με ένθουσιασμό από τό ακροατήριο και που σέ τελευταία ανάλυση καταδικαστική ήταν για τά όργανα της 'Αστυνομίας με τον υπέρμετρο ζήλο και τη "βαρέλα χείρα", έδειξε ότι η 'Ελληνική Δικαιοσύνη στάθηκε στά ύψος της.

ΕΠΕΣ

ΝΑΖΙΜ ΧΙΚΜΕΤ

Στὴν ἀρχὴ τοῦ Ἰούνη πέθανε ὁ Ναζίμ Χικμέτ, ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς μοντέρνους Τούρκους ποιητὲς τοῦ καιροῦ μας. Ἐνας γίγαντας μὲ γελαστά μάτια κι ἐπιβλητικὸ παρουσιαστικὸ πού ἀπὸ μίλια μακρὰ τὸ φώναζε πὺς ἦταν ἀνατολίτης. Ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν πρωτόγο νῆ τὴ βιβλική ράτσα πού πλημύρισε τὴν Ἑλλάδα στὴν ἀνταλλαχὴ τοῦ 1922. Ἀπὸ κείνους τοὺς κλασσικοὺς τύπους πού σοῦ θυμίζουμε πάντα κάποιο συγγενικὸ σου πρόσωπο καὶ πού μπροστά τους σωμαίνεις ἀπὸ σεβασμὸ καὶ δὲν τολμᾷς νὰ τοὺς μιλήσεις στὸ πληθυντικόν.

Τὸν εἶδα ὅλο-ὅλο δύο φορές πού πέρασε ἀπ' τὸ Παρίσι. Μιά πο ὁ ὑπόγραφε τὰ βιβλία του σ' ἓνα βιβλιοπωλεῖο. Πῆγα κοντά του νὰ μοῦ υπογράψει τὸ ἀντίτυπο. Τόβαλα μπροστά του χωρὶς νὰ μιλήσω. - Πὺς σε λένε, βρέ; μοῦ λέει στὰ τούρκικα, κἀτι μυρίστηκε πὺς εἶμουν ἀνατολίτης. Ζάχο τοῦ ἀπαντᾷ καὶ εἶμαι Ρωμιός. Πάτησε τὰ γέλια, μ' ἄρπαξε καὶ μοῦ τράνταξε τὸ χέρι. - Μπάρμπα τοῦ λέω θέλω νὰ μεταφράσω ποιήματά σου ἀπὸ τὰ Τούρκικα στὰ Ἑλληνικά... Μὲ ζύγησε μιά στιγμὴ μ' ἄρπαξε ἀπ' τοὺς ὤμους καὶ μὲ κέθησε σὲ μιά καρέκλα δίπλα του. - Στάσου νὰ σοῦ γνωρίσω ἓνα φίλο. Μὰ πᾶς νὰ σοῦ δώσει τὰ πρωτότυπα...

Μιά ἄλλη φορὰ μετὰ ἀπὸ καιρὸ τὸν τράκαρε σ' ἓνα στενὸ σ τ ὁ Σαλὺν Ζερμαίν. Βτραχα βιαστικὸς νὰ πῶ κάπου. Ὅπου ἓνα χέρι ἀτσάλινο μὲ ἄρπαξε καὶ μὲ σταμάτησε. - Ποῦ πᾶς, βρέ; Πὺς πάει ἡ μεταφράση; Δουλεύεις; Προχωράει; Αἴντε καλὸ κουράγιο καὶ μ' ἐδίωξε μὲ μιά γερὴ στὸν ὦμο.

Αὐτὲς οἱ δύο συντομὲς συναντήσεις καὶ τὰ γραφτά του, πού μοῦ κρατήσαν συντροφιά νύχτες καὶ νύχτες, μὲ βοήθησαν νὰ τὸν γνωρίσω καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσω ὅσο κανέναν ἄλλο ποιητὴ τοῦ καιροῦ μας. Κι ὁ ρυθμὸς τοῦ πού κροσπαθοῦσα μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν κρατήσω ἀτόφιο καὶ στὰ Ἑλληνικά... Ὁ ρυθμὸς τοῦ ἐκρυβε γιὰ μένα μιά παρὰ ξενὴ δύναμη, μιά δύναμη πού δὲν ὑπάρχει στοὺς ποιητὲς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα. Ἐννοιοῦθα κἀτι πού τὸν ξεχώριζε ἀπ' τοὺς ἄλλους ποιητὲς τῆς ἐποχῆς μας, κἀτι πού δὲν μπορούσα νὰ τὸ βρῶ καὶ νὰ τὸ ἐξηγήσω.

Ὅσπου τὴν ἀπάντηση τὴν ἔδωσε ὁ ἴδιος ὁ Ναζίμ στὸ τελευταῖο του ταξίδι στὸ Παρίσι, λέγοντας σ' ἓνα φίλο τὰ παρακάτω:

- Πρῶτα ἔγραψα γιὰ νὰ μὲ διαβάσουν. Κάποτε ὅμως στὴν Ἀνατολὴ κατὰλαβα πὺς πρέπει κανεὶς νὰ ἀπαγγέλλει στὸ πλῆθος, κι ἄρχισα νὰ γράφω μελοδικὰ ποιήματα. ἄρχισα νὰ φτιάχνω τραγούδια. Ἡ τραγουδιστὴ ποιήσι εἶναι ἀπαραίτητη στοὺς δύο λαοὺς μας (Τούρκους - Ἑλλήνες) σάν τὸ φῶμλ καὶ τὸ ἀλάτι, σάν τὸν ἀέρα πού ἀναπνέουμε. Πρέπει οἱ ποιητὲς μας νὰ γράφουν ἔτσι πού νὰ εἶναι ὄχι μόνο κατανοητὴ ἀλλὰ καὶ προσιτὴ στὸ λαὸ (σ' αὐτοὺς πού δὲν διαβάζουν).

Νὰ λοιπὸν γιὰτὶ αὐτὴ ἡ τεράστια διαφορὰ: Οἱ ποιητὲς τῆς ἐποχῆς μας μὲ τοὺς ἐλεύθερους στίχους τοὺς ἀποτείνονται σὲ ἀναγνώστες (στοὺς λίγους καὶ ἐκλεκτοὺς πού διαβάζουν) ἐνῶ ὁ Ν. Χ. μὲ τοὺς ρυθμικοὺς καὶ μελοδικούς τοὺς στίχους θέλησε νὰ ἀποταθεῖ σὲ ἀκροατὲς (στοὺς πολλοὺς πού δὲ διαβάζουν).

Έκει είναι και η τεράστια σημασία του έργου του. Μετά τ ό ν
Μαγιακόφσκι που έγραφε ποιήματα σάν ταμπέλες, σάν πανκάρτες, σάν
προκυρήξεις, σάν τούς μεγάλους τίτλους τών έφημερίδων και τάσω-
θήματα τά γραμμένα πάνω στή ντουβέρια, για να μπορέσει να έπι-
κοινωνήσει μέ τούς πολλούς (μ' αυτούς που δέν διαβάζουν) μετά'λοι
πόν τό Μαγιακόφσκι, ό Ναζίμ Χικμέτ προχώρησε ακόμα ένα βήμα πιο
κοντά στούς πολλούς, στούς άμόρφωτους σ' αυτούς που δέν διαβάζουν.
Κατάλαβε τήν αξία του τραγουδιού που φτάνει παντού, παντού όπου
ό τύπος και τά γραφτά δέν μπορούν να φτάσουν, και τό χρησιμοποίη-
σε. Κατάλαβε τήν αξία τής λαϊκής παράδοσης και χρησιμοποίησε τή
γλώσσα τών συμβόλων της.

"Προσπαθώ να καθιερώσω, είπε τελευταία, ένα καινούργιο είδος
και ταξιθεύω παντού για να τό καταφέρω: τό ποίημα-ρεπορτάζ (άντ-
απόκριση) που έχει άκριβώς τήν ίδια σκοπιμότητα μέ τό παλιό έ-
πικό τραγούδι. "Αν είχα ωραία φωνή θα τά τραγουδούσα μόνος μου
τά ποιήματά μου..."

Είχε ζηλέψει ό Ναζίμ τούς 'Ασίκηδες (τούς λαϊκούς τραγουδισ-
τές) της 'Ανατολής που μέ τόση εύκολία επικοινωνούσαν μέ τό τε-
ράστιο κοινό τους. Θέλησε κι αυτός να γίνει 'Ασίκης και να πει
τραγουδιστά τήν αλήθεια στό λαό του. Μα τά τραγούδια του ξεπέ-
ρασαν τά όρια τής 'Ανατολής και άκούστηκαν σε τόσες χώρες και
σε τόσες γλώσσες που θα του άξιζε να τόν λέγαμε " 'Ασίκη του κό-
σμου".

Τρία ποιήματα του Ναζίμ Χικμέτ (μετάφραση Ζ)

ΣΑΝ ΤΗΝ ΚΕΡΕΜ

Είναι βαρύς ό άγέρας σά μολύβι
φωνάζω

φωνάζω

φωνάζω

σας προσκαλώ

έλάτ' εύθύς

να λυώσουμε μολύβι...

Μου λέει:

Φωτιά θα πάρεις άπ' τήν ίδια τή φωνή σου

και στάχτη θα γενεϊς σάν τήν Κερέμ

που κάηκε άπ' τήν άγάπη της...

Πόσες μιζέριες πόσο λίγοι οι φίλοι

τ' αύτιά, οι καρδιές, είναι βαρεία

είναι βαρύς ό άγέρας σά μολύβι...

Του λέω:

Φωτιά να πάρω

και στάχτη να γενώ σάν τήν Κερέμ

"Αν δέν καῶ
κι ἄν δέν καεῖς
κι ἄν δέν κούμε
πῶς τὰ σκοτάδια θά γενοῦνε φῶς;

Κοιλοπονᾷ ὁ ἀγέρας σάν τό χάμα
Εἶναι βαρύς ὁ ἀγέρας σά μολύβι
φωνάζω

φωνάζω

φωνάζω

φωνάζω

Σᾶς προσκαλῶ

ἐλατ' εὐθύς

νά λυώσουμε μολύβι...

ΓΕΛΑΔΕΣ

Τοῦτος ὁ ἄσφαλτος τραβᾷ πρὸς τὰ φῶτα πέρα
Μέ'στα φορτηγά τρεῖς τρεῖς στηθαγμένες οἱ γελάδες
Τὰ κεφάλια τους κουνιοῦνται ραχατλήδικα, βαργιά
Τοῦτος ὁ ἄσφαλτος τραβᾷ πρὸς τὰ φῶτα πέρα

Μέ'στα φορτηγά τρεῖς τρεῖς στηθαγμένες οἱ γελάδες
Μαῦρες καί πολύχρωμες καί ροῦσες
Καί κανέναν δέ μπορεί νά τοὺς ξηγήσει
Πῶς τίς πᾶνε στὰ σφαγεῖα μέ'στα μεσάνυχτα

Τοῦτος ὁ ἄσφαλτος τραβᾷ πρὸς τὰ φῶτα πέρα
Μέσ'στα φορτηγά τρεῖς-τρεῖς στηθαγμένες οἱ γελάδες
Τὰ κεφάλια τους κουνιοῦνται ραχατλήδικα, βαργιά.

.....
"Αν δίναμε τὸν κόσμον στὰ παιδιὰ
ἄς εἶταν καί γιὰ μιά μονάχα μέρα...
ἄν δίναμε νά παῖξουνε μ'αὐτόν
σά νᾶτανε χρωματιστὸ μπαλόνι.....
νά παῖξουνε μ'αὐτό νε τραγουδώντας
ἀνάμεσα στ' ἀστέρογλια...

"Αν δίναμε τὸν κόσμον στὰ παιδιὰ
σά νᾶτανε κάποιο τεράστιο μῆλο
σά νᾶτανε εἴχα ζεστοῦ φωμιού..

"Ας εἶταν καί γιὰ μιά μονάχα μέρα
νά δίναμε τὸν κόσμον στὰ παιδιὰ...
ἄς εἶτανε γιὰ μιά μονάχα μέρα
νά μάθει ὁ κόσμος τ'εἶναι ἀδελφосύνη...
θά πάρουν ἀπ'τὰ χέργια μας τὸν κόσμον τὰ παιδιὰ
καί δέντρα ἀθάνατα θά νά φυτέψουν.....

ΖΑΧΟΣ.

Κάτι που έλειπε απ'τό περιοδικό μας,ό στίχος. "Ίσως γιατί ή-
μαστε τής γνώης ν' αφήσουμε τή ζωντανόνεκρη ποίηση τών ήμερών μας
αγρό φάντασμα του άλλωτε, ν' άργοπεθαίνει στή γωνιά της, έγκαταλα-
μένη και ξεχασμένη απ'τό κοινό, νά φάχνει νά βρεί καινούριους δρό-
μους που δέν οδηγούνε ποθενά, καινούριες φόρμες για χιλιομασιμέ-
να περιεχόμενα.

Κι όμως, πόσο χρειάζεται λιγάκι ποίηση μέσ' στή φριχτά πεζή ζω-
ή μας. Λίγος ρυθμός... Γιατί δέ μās οίνουν οι ποητές, οι "έστερμένοι"
ποιητές, λίγο ρυθμό; Λίγη ΖΩΗ ΒΛΑΜΜΕΝΗ ΣΕ ΡΥΘΜΟ; Μήπως αύτός δέν εί-
ναι ό προορισμός τους; Γιατί επιμένουν νά μās σερβίρουν όνειρατα
ποτισμένα μέ ροδόσταμα κι άφρόκρεμα τής μόρφωσης, ρεαλισμούς, σο-
σιαλιστικούς και μή, ύπερρεαλισμούς, ύπυρεαλισμούς και άλλα τέτοια;
Αποφασίσαμε νά καθιερώσουμε μία στήλη μέ λίγη ποίηση, κομάτια
παλιών, καινούριων και ξένων, γραμμένα μέσα στά πλαίσια τής άρχής
που είπαμε παραπάνω. Κομάτια ΖΩΗΣ ΒΛΑΜΜΕΝΗΣ ΣΕ ΡΥΘΜΟ. Είμαστε σύ-
γυροι πώς οι Συνάδελφοι θά εύχαριστηθούν ιδιαίτερα, θά έχτιμήσουν
και θά τροφοδοτήσουν τήν καινούρια μας στήλη.

Δέν είναι μονάχα στους πονηρούς
καιρούς μας που οι σπουδαστές, μετά
τό τέλος των σπουδών τους, δέ βρί-
σκουνε δουλιά στο... Ρωμαίικο- όταν
βέβαια δέν έχουνε μπάρμπα στήν Κο-
ρώνη. Καίνεται πώς και στον καιρό των
"Βυζαντινών ύμνων Προγόνων" τά ίδια γι-
νότανε, όπως μαθαίνουμε απ'τό παρα-
κάτω απόσπασμα του έξοχου Πτωχοπρό-
δρομου (12ος αιώνας). Τό παίρνουμε ά-
πό τό μεγάλο ποίημα "Στίχοι Θεοδώρου
του Πτωχοπροδρόμου προς τον βασιλέα
κυρ-Μανουήλ τον Κομνηνόν" και τό πα-
ρουσιάζουμε λιγάκι άπλοποιημένο, άν-
τικαταστάοντας τίς βαρειές βυζαντινές
λέξεις μέ καινούριες, για νά μήνι ά-
ναγκαστούμε νά βάλουμε για ένα ποι-
ημα έπειξηγματικές ύποσημιώσεις.

'Από παιδί μου τ'έλεγε ὁ γέρος μου ὁ πατέρας
 -παιδί μου, μάθε γράμματα, ποιὸς τῇ χάρι σου, τότε;
 βλέπεις τὸν τάδε τέκνο μου, πεζὸς ἐπερπατοῦσε
 καὶ τώρα διπλοσέμαρος καὶ παχυμουλαράτος.
 αὐτός, ὅταν ἐσπούδαζε παπούτσια δὲ φοροῦσε
 καὶ τώρα δὲς τουε φορὰ μακριὰ καὶ μυτερὰ.
 αὐτός, ὅταν ἐσπούδαζε ποτὲ τοῦ δὲ χτενίστη
 καὶ τώρα καλοχτενιστός, μαμαρωτὰ τσουλούφια.
 αὐτός, ὅταν ἐσπούδαζε πόρτα λευτροῦ δὲν εἶδε
 καὶ τώρα πᾶει στὸ λουτρό, τρεῖς φορές τῇ βδομάδα.
 αὐτός εἶχε στὸν κέρφο του σὴ μύγαλα τὶς φεῖρες
 καὶ τώρα ἔχει τὰ φλουριά καὶ τὶς χρυσὲς τὶς λίρες.
 ἄκουσε τὰ γεροντικά, τὰ πατρικά μου λόγια
 καὶ μάθε τα τὰ γράμματα, ποιὸς τῇ χάρι σου, τότε;
 Καὶ τὰ μάθα τὰ γράμματα, μὲ βάσανα μὲ κόπους
 μὰ ἀπ' ὅταν τάχα γίνηκα τεχνίτης τῶν γραμμάτων
 λαχτάρησα καὶ τὸ φωμὶ καὶ τοῦ φωμιοῦ τὴν φύλα.
 καὶ βλαστημῶ τὰ γράμματα καὶ μὲ τὰ δάκρυα λέω
 -ἀνάθεμα τὰ γράμματα, Χριστέ, κι ὅποιον τὰ θέλει
 ἀνάθεμα καὶ τὸν καιρὸ κι ἀνάθεμα τῇ μέρα
 ὅπου μὲ παραδώσανε εἰς τὸ διδασκαλεῖο
 νὰ πᾶω νὰ μάθω γράμματα, τάχα νὰ ζῶ ἀπὸ κεῖνα

.....
 'Ανοίγω τὴν κασσέλα μου νὰ βρῶ φωμὶ κομμάτι
 καὶ βρῶσκω χαρτοσάκουλα καὶ χαρτοσακουλάκια...
 δέσποτα, στὸ κεφάλι σου, τί λές καὶ σὺ γιὰ τοῦτο;
 ἂν ἔχω κάποιο γείτονα ποῦχει παιδί, ἀγόρι
 τί λές, νὰ τοῦ πῶ μάθε τοῦ γράμματα γιὰ νὰ ζήσει;
 'Αν δὲν τοῦ πῶ, βρέ, μάθε τὸ τσαγγάρι τὸ παιδί σου
 ὅλοι μπουμπουνόκεφαλο, στουρνάρι νὰ μὲ ποῦνε...

Π Ο Ν Ν Ε Θ

Τὰ βραδύκια τὰ ζεστά τὸ καλοκαίρι
 κατεβαίναμε ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ γεφύρι
 γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποῦ βαφόταν ὁ Σηκουάνας
 μὲ τῆς δύσης χρυσοπόρφυρους καὶ μούς
 γιὰ ν' ἀκούσουμε ἀλτζεριάνικα τραγούδια
 νὰ γουστάρουμε ἀφρικάνικους χορούς.

Τέτοιαν ὥρα ἦταν πάντα μαζεμένοι
 γύρω γύρω ἀπ' τὸ νησάκι, στὰ σκαλιὰ
 οἱ γλεντζέδες οἱ Σπανιδόλοι κι οἱ 'Αλτζεριάνοι
 κι ἄλλες φάρες, μερακλήδες τοῦ Νοτιά.

Καὶ τραβοῦσαν πού καὶ πού κᾶνα τραγούδι
 κι ἀνυπόμονα περίμεναν ναρθοῦν

ὁ Μοχάμετ ποῦταν μάγος στὸ λαγοῦτο
κι ὁ μικρούλης μὲ τὸ ντέφι τοῦ ὁ Χερουν

Κι ὅταν ἔρχονταν κι οἱ διδὲ μὲ τὰ ὄργανά τους
μ' ἓνα κόνικινο γαρούφαλο στ' αὐτὶ
κι ἀρχινοῦσαν τὴν πενιὰ καὶ τὸ τραγοῦδι
ἀπὸ πάνω ἀπὸ τῆς σκάλας τὴν κορφὴ
ἔχανόταν καὶ Παρίσι καὶ Σηκουάνας
ἦταν Βόσπορος, Βαγδάτη, Ἀνατολή.

Θέτος ἔρχεται ξανά τὸ καλοκαίρι
τὰ ζεστά τὰ δειλινὰ τοῦ Παρισιοῦ
κι εἶναι πάλι πορφυρένιος ὁ Σηκουάνας
κι ἔχει κόσμο στὰ σκαλιὰ τοῦ γεφυριοῦ.

Ἦχει πάλι καὶ Σπανιδλούς κι Ἀλτζεριάνους
κι ἄλλες φάρες, μερακλήδες τοῦ Νοτιᾶ
πού τραβᾶνε πού καὶ πού κἄνα τραγοῦδι
καὶ ζηγιοῦντε πού καὶ πού καμιά πενιὰ,
ὅμως κείνους πού προσμένανε ἄλλα χρόνια
δὲ θαρθοῦν, δὲ θὰ κατέβουν ποτέ πιά...

Μοῦπε ὁ Λάρμπε πῶς ἐκεῖνος ὁ λαουτιέρης
πού ξυπνοῦσε τὰ νερά μὲ τὴν πενιὰ του
καὶ μᾶς θύμιζε ἀκρογιάλια μακρινά,
εἶχε πέσει ἀπὸ μιὰ σφαῖρα πολιτισμάνου
σ' ἓνα μπλόκο στ' Ἀλγεριάνικα στενά.

κι ὁ μικρούλης πού τραγοῦδαε μὲ τὸ ντέφι
σὲ μιὰ φάμπρικα ὅπως δούλευε μιὰ μέρα
τοῦ μαγνώσανε τὰ χέρια τὰ γρανάζια
καὶ τοῦ τᾶκοφان σὰν πράσα καὶ τὰ διδ.

Κάποιο σούρουπο στὴ γέφυρα ἀπὸ κάτω
κατεβαίνω μὲ γαροῦφαλο στ' αὐτὶ
πορφυρὰ σὰν τὸ αἷμα ποῦ φτυσ' ὁ λαουτιέρης
ὅταν ἔφαγε τὴ σφαῖρα μὲς τὰ στήθεια
σὰν τίς βρόσες τὸ αἷμα ποῦ τρεξε ἀπ' τὰ χέρια
κείνου τοῦ ἄλλου τοῦ μικροῦ βιοπαλαιστή...

Πᾶω στὴν ἔκρη στὸ νησάκι καὶ τὸ ρίχνω
μὲς στ' ἀμίλητα νερά τοῦ ποταμοῦ
καὶ τὸ βλέπω πού ἀργοφεύγει μὲ τὸ ρέμα
γιά νὰ σμίξει ἐκεῖ πού βάφετ' ὁ Σηκουάνας
μὲ τὰ κόνικινα χρυσάφια τ' οὐρανοῦ.
Κι εἶπε ὁ Λάρμπε πού ξεφύτρωσε ἀπὸ δίπλα
πούχε ἰδεῖ καὶ πούχε νοιώσει τὴ στιγμή:
-Τὸ γαροῦφαλο θὰ μᾶθει τὴν ἐλήθεια
πῶς δὲν εἶν' ἐπὶ τ' ἀγέρρινα χρυσάφια
πρὺ καθρέφτης κοκκινίζει ἡ πεταμιά
πῶς στ' ἀλήθεια εἶν' ματωμένη, στοιχιωμένη
ἀπὸ τ' ἄδικα χαμένα μας παιδιὰ....

Στέφανος

Λιγόψυχα τά παρακαλετά κι ὁ πόθος πιδ λιγόψυχος κι αὐτός.
Ὅστος μακρόσυρτο βογγητό ἀκούγεται ἀπὸ πλάϊ, καὶ σβύνει ἀ-
ποδιωγμένο ἀπ' τὸ σφίξιμο τῶν δοντιῶν, καὶ πάλι ἡ ἀνάσα τὸ καλεῖ,
κι αὐτό, τῆς ἀπαντάει.

Θολή εἶναι ἡ κάμαρα, ὑπόγεια κι ὑγρή. Κι οἱ ἀράχνες ἀπλωμένες
ὕφαινον τὸ σάβανο τῆς λύπης τοῦ νόθου ποῦ γεννιέται.

Στεγνά τὰ μάτια τῆς γριάς ποῦ τὸ κορμὶ τῆς στὸ σεντούκι ἔχει
σωριάσει. Μιά φαρμακίλα ἀπλώνεται στὰ χεῖλια τῆς.

Κοντοὶ ἀνασασμοί.

Κι ἡ μάνα ποῦ γεννιέται. Ὁ ἰδρώτας τῆς λούζει ὅλο τὸ κορμὶ,
γυμνὸ ποῦ σφαδάζει ἀπ' τὸν πόνο κι ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Κι ἡ γριά βου-
βή, ἀμίλητη, ρυτιδιασμένη, ἀπ' τὴν ὑτροπή, δέν τῆς παραστέκει.

Τὸ ξυλοκρέββατο τρίζει παραπονεμένα, ἀδελὰ του, ἀπ' τὸν πόνο
ποῦ βαστάζει.

Βαθειές ρογμές χάσκουν στοὺς λεκιασμένους τοίχους.

Ἔσταξε μιὰ φορὰ ἀκόμη κι ἔσβυσε τὸ κερί. Μὰ ἡ φλόγα ἀχόρτα-
γη καρβούνιασε τὸ ξύλινο καντηλέρι.

Τὴν ἄγρια ἀντάρα τῆς σκοτεινιάς μιὰ δέσμη φῶς λοξή στ' ἀντί-
κρυ τοῦ τοῦ αὐλακῶνει, ἀπ' τὰ πατζούρια ποῦ μιὰ κλωστή τὰ δ. ε. ν. ε. ι
σφαλιστά, κι ἄς ἔχει ξημερώσει.

Κι ἀκούγεται πάλι τὸ βογγητό δαρμένο ἐπ' τὸν πόνο. Καὶ μιὰ φω-
νὴ παρακαλεῖ.

Μάνα βόηθα με. Μάνα θέλω νά γίνω, βόηθα με καὶ σύ.

Μήπως δέν ξέρεις τὸν καὶμό;

Μὰ ἡ γριά ἀλύγιστη οὔτε ταράζει.

Ἀγέρας φύσηξε κι ἔσπασε τὴν κλωστή.

Δυὸ ἀχτίδες χύμηξαν στὴν κάμαρη, σέρνωντας μαζὺ σκουριά τοῦ
χωματένιου δρόμου.

Πάλεψε ἡ μάνα. Ἔζησε τὸ παιδί. Ὑστερα γύρησε, τὸ χὰϊδεψε μ'
ἓνα τῆς βλέμμα κι ἔφυγε νεκρή.

Ἐνα κλαφούρισμα παραπονιαρικοῦ γατιοῦ σάλεψε τὴν γριά. Ἐβου-
ρε βήματα γοργὰ κι ἔπεσε πάνω στὴν νεκρή, κι ἔκλαψε. Φίλησε τὰ χέ-
ρια τῆς καὶ βόγγηξε λιγόψυχα: "π α ι δ ι μ ο υ"

VILLON

Γεννήθηκε στις 31 'Ιουλίου 1875 στη Νταβίλ (EURE). Γιος συμβολαιογράφου αρχίζει την σταδιοδρομία του σαν γραμματικός συμβολαιογράφου στη ROUEN. Έγκαταλείπει αυτή τη δουλειά το 1895 και φεύγει για το Παρίσι, μπαίνει στο εργαστήριο του CORMON, σχεδιάζει στις εφημερίδες για να ζήσει χωρίς να εγκαταλείψει τη ζωγραφική. Αρχίζει τη χαράχτική το 1899. Βοηθούμενος από τον B. JOURDAIN γίνεται μέλος του συμβουλίου του SALON D'AUTOMNE. Έπηρεάζεται από το Φοβισμό και μετά από τον επιστημονικό κυβισμό. Το εργαστήρι του στο PUTEAUX γίνεται κέντρο της κίνησης αυτής. Ίδρύει το 1913 την Έκθεση της SECTEUR D'OR. Σαν χαράκτης αναγνωρίστη κεδιεύτως από το 1914 ως το 1929 ο VILLON αφιερώνεται στην ανα παραγωγή με ακουατίλντε των έργων του Μπονάρ, Σεζάν, Ντυφί, Μονέ, Πικασσό, Σεγκουζάκ. Η Έξοδος του 1940 τον οδήγησε στη Γκασκόννη. Εκεί ζωγραφίζει υπαίθρια με τον καθαρά προσωπικό του τρόπο, με τα δροσερά χρώματά του, τις σπάνιες αποχρώσεις του, τη μελετημένη και δυναμική του σύνθεση, με τις γεωμετρικές του διαιρέσεις. Μεγάλος 67 ετών πλέον γίνεται παραδεκτός από όλους σαν μεγάλος καλλιτέχνης και πρωτοπόρος, και παίρνει έτσι το διεθνές βραβείο ζωγραφικής στη Μπιενάλε της Βενετίας το 1956.

Το 1942 εκθέτει στη GALERIE DE FRANCE με άλλους 12 νέους καλλιτέχνες Μπαζάν, Πιγιδόν, Μανεσιέ, Σεγκιέ, Έστεβ κλπ. Εκεί είδε ο L. CARRE τα έργα του VILLON και του αγόρασε όλα τα έργα του, σέ τιμή βέβαια που έδωσε μετά πολλά κέρδη στον έμπορο CARRE. Ήταν όμως η πρώτη φορά που ο VILLON πουλούσε έργα του. Ο VILLON από τότε μπόρεσε να αφιερώσει όλον τον χρόνο του στη δημιουργική του ικανότητα.

Έτσι συμμετέχει σε πολλές εκθέσεις: παίρνει το βραβείο της χαράχτικής του Λουγκάνο - το βραβείο CARNEGIE το 1949 - το 1950 εκθέτει σε ένα ολοκληρωμένο περίπτερο στη Μπιενάλε της Βενετίας - μία αναδρομική έκθεση στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στο Παρίσι - πριν δύο χρόνια στη Γκαλερί Σαρπαντιέ - τελευταία δύο μεγάλες ταπισερύ στο Γκραν Παλαί με λαμπερά χρώματα. TAPISSERIES D'AUBUSSON. Θαυμάσια χαράχτικά έργα του VILLON παρουσίασε επίσης ο B. GHEERBRANDT στο μουσείο σπύτι-κουλτούρα στη Χάβρη.

Χάρη στον αρχιτέκτονα των ιστορικών μνημείων DE MOSELL ο VILLON πραγματοποιεί το ποιο σπάνιο μνημειακό του έργο - VITREUX για την Κατεντράλ του METZ. Δημιούργησε επίσης το φρέσκο στο Τεχνικό Κέντρο του CACHAN όπου δούλευε στις ψηλές σκαλωσιές σε ηλικία 78 χρονών.

Ο J. BOURET έλεγε για τον VILLON ότι ήτανε για τη ζωγραφική ένας άνθρωπος καθαρός ότι ο DIDEROT για τη φιλοσοφία. Τον ευγενή και σεμνό καλλιτέχνη χαιρετίζει ο Μανεσιέ στις 10 'Ιουνίου 1963 στα LETTRES FRANCAISES με τα ακόλουθα λόγια:

"Φωτεινά μπλέ. Γλυκά πράσινα. Καλοβαλμένα πορτοκαλιά. Παλέττα γεμάτη έπιτυχίες... παλέττα γεμάτη ζωή· παλέττα χωρίς άγριότητα· με διακριτικές και δυνατές αποχρώσεις· διαποτισμένη από μία πνοή

ζεστασιᾶς καὶ καλοσύνης. Γλυκεῖα καὶ ὥραια παλέττα, τώρα ἀναπαύ-
εσαι, τὸ ἔργο σου τελειωμένο, σὺν τὸν παλὶό σου φίλο.

Στὸ καλὸ, λοιπόν.

Στὸ καλὸ ἀγαπητέ φίλε VILLON, ποὺ ὑπῆρξες γιὰ ὅλους μιὰ καλὴ
καρδιά, τὸ παράδειγμα μιᾶς μεγάλης ὑπομονῆς καὶ μιᾶς συμπεριφο-
ρᾶς ἐνὸς πραγματικοῦ καλλιτέχνη. Εἰς τρεφε, ὅλο τὸ φῶς καὶ ἡ χα-
ρά, ποὺ ἔκανες νὰ γεννηθοῦν μέσα στὶς καρδιές μας μέ τὸ ἔ ρ γ ο
σου, νὰ σοῦ ἐπιστραφοῦν σὺν τὴν πιδόλκεια καὶ στοργικῇ τιμῇ.

Στὸ καλὸ ἀγαπητέ VILLON, φίλε τῆς Εἰρήνης.

Θανάσης Στεφόπουλος

ωφορειοπαιδειαςλεωφορειοπαιδειαςλεωφορειοπαιδειαςλεωφορειοπαιδ

ΤΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

— μιὰ ἀκόμη συμβολή στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἀναγέννηση
τῆς Παιδείας

— ἓνα ἀκόμη δεῖγμα τῆς πανσπουδαστικῆς ἐνότητος

ΞΕΚΙΝΑΕΙ ΣΕ ΛΙΓΟ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕ-
ΤΑΦΕΡΕΙ ΤΟΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΧΡΕΟΣ ΕΘΝΙΚΟ

ΕΠΙΤΑΧΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΕΝΑ ΑΠΟ ΜΑΣ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΟ ΑΓΟΡΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ἐμβάσματα στὸν γραμματέα τῆς ΕΠΕΣ Δ. Νόλλαν 16, RUE JACOB
PARIS 6

ωφορειοπαιδειαςλεωφορειοπαιδειαςλεωφορειοπαιδειαςλεωφορειοπαιδ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΣΥΝΑΔ. ΠΑΣΣΑΔΕΟΥ

Στό "Angel Exterminador" είναι δύο άνθρωποι οι δύο κύριοι σκοποί του Buñuel σουρρεαλιστές και κυρίως κριτική της άστικής κοινωνίας. Σε μερικά του έργα (Cela s'appelle l'aurore, los Olvidados, Vidua, La jeune fille), αυτός ο σουρρεαλισμός περιορίζεται σε ώριμες σκηνές και κυριαρχεί η κοινωνική κριτική. Κε τό "Angel", μεταχειρίζεται το σουρρεαλισμό σε όλο το φιλμ, σά μέσο για νά δώσει πιά δύναμη έκδομα και στή κριτική αυτή και πετυχαίνει. Είκοσι άριστογράτες και έκτοί μετά άπ' τήν "Όπερα μαζεύονται για δείπνο σ' ένα πολυτελές καλέτι. Οί υπηρέτες - μέ έξαίρεση τό Μαίτρ ντ' ότέλ - έγκαταλείπουν τό σκίτι χωρίς νά υπάρχει κανένας λόγος. Μετά τό φαί μαζεύονται όλοι στό σαλόνι για καφέ. Άλλά όσο προχωρεί ή βραδιά, κανείς δέν κάνει νά φύγει. Καί τό πρσί είναι άναγκασμένοι νά παραδεχτούν πώς κάποια δύναμη τούς έμποδίζει νά βγούν άπ' τό σαλόνι, παρ' όλο πού οί πόρτες είναι άρδάνοιχτες. Αί χυμάλωτοι, χωρίς νερό ούτε φαί, περνάνε μέρες στό σαλόνι. Οί μέσκες πέφτουν, τά βίτσια έμφανίζονται, τά προσχήματα φεύγουν: είκοσι πεινασμένοι λύκοι, είκοσι άντιπρόσωποι μιας σάπιας κοινωνίας προσπαθούν νά ξεπεράσουν τίς άντιθέσεις τους και νά σωθούν.

Απ' τέλους κατορθώνουν - μέ άνεύγηγο τρόπο - νά βγούν. Ξαναρχίζουν τή ζωή όπως και πρίν και τήν Κυριακή μαζεύονται στήν εκκλησία για νά εύχαριστήσουν τό θεό για τήν άπελευθέρωσή τους. Άλλά τό ίδιο συμβαίνει και μένουν αί χυμάλωτοι στό ναό μέ τούς

Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΣΥΝΑΔ. ΑΡΤΥΡΙΑΔΗ

Πολύς λόγος έχει γίνει, τελευταία, για τό έργο του Buñuel "L'Angel Exterminateur". Οί γνώμες πάνω στήν αξία του είναι διχασμένες, όπως ήταν φυσικό. Οί μέν τό άπαινούν, οί δέ τό κατηγορούν.

Τό έργο πάντως έχει ως εξής: Μιά ομάδα άτόμων τής "ύψηλης κοινωνίας" μαζεύεται ένα βράδυ στό σκίτι ενός άπ' αυτούς πού τήν άποτελούν. Πρίν όμως άρχίσει τό γεύμα, οί υπηρέτες φεύγουν όλοι, εκτός άπό έναν, σπρωγμένοι από κάποια άγνωστη δύναμη. Μετά τό γεύμα οί καλεσμένοι μαζεύονται στό σαλόνι, παίζουν πιάνο, φλερτάρουν, συζητάνε όσο όμως προχωρεί ή ώρα, κανείς δέν αποφασίζει νά φύγει. Τέλος, κοιμούνται στό σαλόνι, και τ' άλλο πρσί διαπιστώνουν ότι δέ μπορούν ή δέ θέλουν νά εγκαταλείψουν αυτό τό δωμάτιο. Τρώνε μέσα, κοιμούνται μέσα, κάνουν έρωτα, τσαντώνονται. Τό φαί άρχίζει νά λείπει, τό νερό τό ίδιο, και, μαζί μ' αυτό, τό ψεύτικο οίκοδόμημα τής προσωπικότητας τού καθενός γιρεμίζεται και τά έλαττώματα ή προτερήματά τους βγαίνουν ένα - ένα στή φόρα.

Όσο ή άπίθανη αυτή κατάσταση διαιώνίζεται και οί άπ' έξω δέν μπορούν (δέ θέλουν) νά μπουν και νά τούς βοηθήσουν, τά πράγματα χειροτερεύουν γι' αυτούς. Πιεθαίνονται, αυτοκτονούν, παθαίνουν ύστερικές κρίσεις, λύνουν προσωρινά τό πρόβλημα τού φαγητού σφάζοντας τρία πρόβατα πού μπήκαν στό δωμάτιο κυνηγημένα από μια έρκούδα, και τέλος, κατά ταχυδακτυλουργικό τρόπο "ξεγελάνε" τή δύναμη πού τούς κρατάει, και βγαίνουν. Τήν Κυριακή πάλι στήν εκκλησία νά εύχαριστήσουν τό θεό, και καθελώνονται πάλι.

(Πασσαδόρος)

παππάδες και όλους τους πιστούς. Η τελευταία εικόνα μας δείχνει αστυνομικούς να πυροβολάνε ένα λαϊκό συλλαλητήριο. Ένα πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι βέβαια αν ο σουρρεαλισμός του ANGE είναι μόνο ένα μέσο ή αν αποτελεί ένα σκοπό. Πάντως σ' όλα τα έργα του ο BUNUEL δείχνει τέτλια σωστή και ρεαλιστική σύλληψη του κόσμου και των ανθρώπων που αποκαλείται να είναι γι' αυτόν ο σουρρεαλισμός άλλο πράγμα παρά ένας τρόπος να εκφράζει όνειρα ή έμμονες ιδέες.

Πολλοί θα σοκαριστούν όχι μόνο με το κοινωνικό περιεχόμενο, αλλά και με πολλές λεπτομέρειες που φαίνονται τελείως ξεκάφωτες (ο έφιαλτης με το χέρι στο ταπέττο). Αλλά όπως τό λέει ο BUNUEL στον πρόλογο του φίλμ: "Οι λες οι έρμηνείες είναι σωστές και όλες είναι λαθεμένες-ο καθένας θα δει στο φίλμ μου ότι θέλει να δει, ότι αντιστοιχεί με το παρελθόν του, τους έφιαλτες του και τό πνεύμα του". Η πιο σωστή κριτική είναι λοιπόν να κριθείτε να τό δείτε και να τό ξαναδείτε.

Χρήστος Πασσαδόρος

(Αργυριάδης)

Λι μέσα, μαζί μ' όλον τον κόσμο και τους παππάδες. Έτσι κοπάδι πρόβατα, μπαίνει στην εκκλησία (άλλοις πώς θα τρώγανε;) ο κόσμος έξω φωνάζει σε διαδήλωση, ή αστυνομία τη διαλύει και τό έργο τελειώνει.

Γιά να κρίνουμε τό έργο, θα πρέπει να εξετάσουμε τη μορφή του και τό περιεχόμενό του.

Όσον αφορά τό περιεχόμενο, βρέθηκαν δυστυχώς πολλοί ύμνητές του "ANGE EXTERMINATEUR" για να επαινέσουν τό "κοινωνικό του μήνυμα". Εδώ θα διαφωνήσω ριζικά. Αν πράγματι, όπως λένε, ο BUNUEL ήθελε να δείξει μ' αυτό την ιδιότυπη τάξη σήμερα, που απομονώνεται από την κοινωνία κι άργοπεθαίνει, δεν υπάρχει, νομίζω, πιο λαθεμένη άποψη. Πρώτα-πρώτα ή τάξη αυτή, που κατέχει σήμερα τό μέσα της παραγωγής, κάθε άλλο παρά απομονωμένη είναι, έφ' όσον ζει από τις παραγωγικές μάζες, τις οποίες εκμεταλεύεται και με τις οποίες βρίσκεται σε διαρκή αντίθεση, παλεύοντας άπελπισμένα να διατηρήσει άκριβώς αυτή την ιδιοκτησία των μέσων της παραγωγής. Τό να αντιμετώπισουμε μία περίπτωση ήθελήμενης απομόνωσης της είναι άνόητο, αφού αυτόματα σε μία τέτοια περίπτωση θα πάφει να υπάρχει σαν άρχουσα τάξη, από τη στιγμή που θα πάφει ή σχέση της με τις παραγωγικές τάξεις, ή εκμετάλευση των οποίων είναι και προϋπόθεση της ύπαρξής της.

Αυτό που είναι ακόμα χειρότερο, είναι ότι ο BUNUEL μας παρουσιάζει όλη αυτή τη διαδικασία σε μοιραία, σαν να προέρχεται από την άβουλτα αυτής της τάξης, από την άνικανότητά της για κάθε αντίδραση. Όλη όμως ή ανθρώπινη ιστορία, δεν μας δείχνει ότι ένα παράδειγμα άρχουσας τάξης που κλείνεται στον τάφο της και αυτοκτονεί, χωρίς να αντιδρά και χωρίς να μπορεί να κάνει άλλοιώς σπρωγμένη από "μυστηριώδεις δυνάμεις". "Ισα-ίσα π' ο ναι πάντοτε, σε όλες τις περιπτώσεις, ή τάξη που είναι στην έξουσία άγκιστρώνεται σ' αυτή, παλεύει με νύχια

καί μέ δόντια, καί ή έξαφάνισή της έρχεται μόνο σάν αποτέλεσμα τής ήττας της στόν άγώνα αυτό.

"Αν έρθουμε τώρα στή μορφή, έχω νά παρατηρήσω ότι ό σουρρεαλισμός άκόμα κι άν γίνει παραδεκτός σά μέσο έκφρασης, όταν γίνεται αίστοχικός (όπως συμβαίνει σέ πολλές περιπτώσεις στόν "Α.Ε" π.χ. τό νομμένο χέρι πού κάνει περίπατο στό δωμάτιο, ή επανάληψη σκηνών ή φράσεων, τελείως ξεκάφωτα, κλπ.) τότε οδηγεί στην άσυναρτησία καί στό παραλήρημα. Άκόμη χειρότερα, άν χρησιμεύει σάν παραπέτασμα για νά κρύψει τή σύγχυση πού επικρατεί στό κόσμο τών ίδεών μας, ή, από τήν έλλη, σάν πρόσχημα για νά πούμε πράγματα πού άλλοιώς δέν θάχαμε τό θάρρος νά πούμε.

"Ιων 'Αργυριάδης

ΣΑΛΒΑΤΟΡΕ ΤΖΟΥΛΙΑΝΟ

Μέ τόν "Τζουλιάνο" τοῦ Ρόσι έχουμε μία φορά άκόμα τήν άπόδειξη τοῦ έξαιρετικοῦ έπίπεδου τοῦ μεταπολεμικοῦ Ιταλικοῦ κινηματογράφου, πού εἶναι άναμφισβήτητα ό πρῶτος τής Δ.Ευρώπης.

Ο "Τζουλιάνο" (ό όποῖος προκάλεσε στήν 'Ιταλία πολιτικό σάλο, έπέμβαση εἰς τή Βουλή κλπ.) παρουσιάζεται σάν ένα καυτό ντοκουμέντο πάνω στή ζωή στή Σικελία καί στή παντοδύναμη εκεί μαφία. "Ήθοποιόι-λίγοι. Οἱ πιά πολλοί: άγρότες τοῦ Μοντελέπρε, χωριό τοῦ Τζουλιάνο (κατά τό γύρισμα ή μαφία άπειλοῦσε τοῦς άγρότες αὐτοῦς καί μάλιστα δολοφόνησε έναν). Τόν Τζουλιάνο, τόν ίδιο, δέν μάς τόν δείχνει ποτέ ό φακός παρά μόνο από μακριά: ό "μοναρχιάς" άντάρτης, πού κράτησε τό βουνό 4 χρόνια, δέν ὑπῆρξε ποτέ π α ρ ά ένα όργανο τής μαφίας καί τών μεγάλων γαιοκτημόνων καί άριστοκρατῶν.

Οἱ εἰκόνες πού συνέχεια θυμίζουν έπικάιρα μάς χτυπᾶν μέ τήν ώμορφιά τους, τόν ώμό ρεαλισμό ώρισμένων σκηνῶν (ή πρώτη έπίθεση κατά τής χωροφυλακῆς, ή μάνα τοῦ Τζουλιάνο φιλονττας τόν νεκρό της γιό καί πολλές άλλες). Άλλά παρ'όλο τόν τόνο τοῦ "ντοκουμέντου", ή δραματική πίεση αὐξάνεται σιγά σιγά καί φτάνει στό καταιγίδουφο της μέ τή σφαγή τής Πορτέλλα όπου ό Τζουλιάνο καί οἱ δικοί του πυροβολᾶνε πάνω σέ μία εἰρηνική δημοκρατική συγκέντρωση.

Η δίκη τοῦ Πιτσιότα, φίλος καί φονιάς τοῦ Τζουλιάνο, μάς επαναστατεῖ άκόμα παραπάνω: ό Τζουλιάνο συνεργάζονταν μέ τή χωροφυλακή: "Χωροφυλακες, μαφία, αστυνομία-ή άγία τριάδα" οὐρλιάζει ό Πιτσιότα στή δίκη του. Άλίγες μέρες μετά τόν δηλητηριάζει ή μαφία στή φυλακή.

Ο "Τζουλιάνο" άποτελεῖ λοιπόν όχι μόνο ένα ιστορικό ντοκουμέντο, αλλά καί ένα φίλμ μάχης πού πολλές φορές πιάνει τήν τελειότητα ενός Ποτέμκιν.

Πόσο χλωμή καί άναιμική φαίνεται δίπλα του ή γαλλική παραγωγή.

Χρήστος Πασαδέος

~~~~~

ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

ΕΝΙΣΧΥΕΤΕ ΤΗΝ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ"

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Σύλλογος Ελλήνων Σπουδαστών Ρώμης

Ρώμη 30-7-63

Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι;

Ὁ Σ.Ε.Σ.Ρ. ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Κοινὴ ἢ Γνώμη, διὰ μέσω τοῦ τύπου, κινούμενος ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένη ἀντίληψιν ποὺ ἐπικρατεῖ σὲ μιά μεγάλη μερίδα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινῆς Γνώμης, γιὰ τοὺς Ἑλλήνας σπουδαστὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ πρώτη μὲν ἡ ἐνέργεια εἶναι ἀκριβῶς τὸ γράμμα ποὺ σᾶς ἐπισυνάπτουμε καὶ τὸ ὁποῖο στείλαμε πρὸς δημοσίευσιν σ' ὅλο τὸν Ἑλληνικὸ τύπο (Ἀθηνῶν - Θεσσαλονίκης καθὼς καὶ τὸν φοιτητικόν). Τὸ γράμμα αὐτὸ ἔχει προειδοποιητικὸ χαρακτῆρα τῆς ὁλῆς μας ἐργασίας, ἢ ὅποια θ' ἀκολουθήσῃ.

Σκοπὸς αὐτῆς τῆς κινήσεώς μας εἶναι νὰ φέρουμε εἰς γνῶσιν στὴν Ἑλληνικὴ Κοινὴ Γνώμη τὴν πραγματικότητά των Ἑλλήνων σπουδαστῶν Ρώμης (ἀπ' ὅπου γενικεύεται, κατὰ κάποιον τρόπο, σ' ὅλους τοὺς Ἑλλ. σπουδαστὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ γιὰ τίς πολὺ ὅμοιες συνθῆκες μέσα στίς ὁποῖες ζοῦν). Ἡ ἀντικειμενικὴ πραγματικότητά ποὺ θ' ἀπροσπαθήσουμε νὰ παρουσιάσουμε, θὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν συγκέντρωση στοιχείων, ἀπ' ὅλες τίς δυνατὰς πηγὰς, γύρω ἀπὸ τὸν τρόπο ζωῆς μας, τὸ μέσο εἰσόδημά μας, τίς δυσχέρειες ποὺ ἀντιμετωπίζουμε, τίς ἐπιδόσεις μας. Ἐπίσης μέσα στὴν πραγματικότητά εἶναι καὶ ἡ ἀδύναμος μεταχείριση ποὺ ὑφίσταμεθα ἀναγκασμένοι νὰ δίνουμε ἐξετάσεις στὴν Ἑλλάδα ὅταν πλέον, σάν διπλωματοῦχοι, κατεβαίνουμε γιὰ τὴν ἐξάσκηση τῶν ἐπαγγελμάτων μας, παρ' ὅλο ὅτι προερχόμαστε ἀπὸ πανεπιστήμια ἀναγνωρισμένα ἀπὸ τὸ δικό μας. Εἶναι εὐνόητο, ὅτι κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐλπίζουμε νὰ προκαλέσουμε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συμπάθεια τῆς Ἑλλ. Κοινῆς Γνώμης, ὥστε ἐν συνεχείᾳ νὰ προβάλουμε τὰ αἰτήματά μας, ἐκ τῶν ὁποίων προέχουν: 1) Ἡ περαιτέρω ἀναβολὴ ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴ θητεία (γύρω στὰ δύο χρόνια ἐπὶ πλέον) λόγω τῆς μεγαλλιτέρας διαρκείας τῶν σπουδῶν μας ποὺ ἔχει αἴτιον τὴ γλωσσικὴ δυσκολία, τὸ περιβάλλον κλπ. καὶ 2) Ἀναγνώριση τῶν διπλωμάτων μας ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους (ἦτοι ἴση μεταχείριση μὲ τοὺς συναδέλφους μας τῆς Ἑλλάδος).

Μὲ τὸ γράμμα μας αὐτὸ, σᾶς πληροφοροῦμε γιὰ τίς ἐνέργειες τίς ὁποῖες προτιθέμεθα νὰ κάνουμε πιστεύοντας ὅτι ὁ συντονισμὸς ὅλων μας θὰ ἐπιφέρει θετικότερα ἀποτελέσματα ἀπ' ὅτι μιά μεμονωμένη προσπάθεια.

Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς ἀπαντήσετε καὶ νὰ μᾶς ἐκφράσετε τὴ γνώμη σας.

Μὲ συναδελφικοὺς χαιρετισμοὺς κλπ. ὁ Γραμματεὺς Σωμᾶκος

oooooooooooo

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ Σ.Ε.Σ.ΡΩΜΗΣ

"Ἐχει γίνῃ πλέον συνελθούσα στὴν Ἑλληνικὴ Κοινὴ Γνώμη ἡ σοβαρότης καὶ ἡ εὐθύνη μὲ τὴν ὁποία ἡ Ἑλληνικὴ Φοιτητικὴ Νεολαία ἀντιμετωπίζει - μὲ τίς ἀναγεννητικὰς τῆς προσπάθειες - τὸ ὅλο ζῆ -

τημα τῆς Παιδείας μας. Οἱ σπουδασταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν ἦταν δυνατό νά μέλνουν ξένοι σέ μιά τέτοια σοβαρή προσπάθεια καί ἂν καί μακριά ἀπὸ τὴν Πατρίδα μας ἀισθανόμεθα τὴν ὑποχρέωση καί ὀνύγην νά ἐνωθοῦμε μὲ τοὺς συναδέλφους μας τῆς Ἑλλάδος καί ἀπὸ ν' ἀντιμετωπίσουμε τὸ μεγάλο αὐτὸ πρόβλημα ποὺ λέγεται Ἑλληνική Παιδεία. Πρόβλημα στὸ ὁποῖο κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται ἡ φ υ γ ῆ μας στὸ ἐξωτερικόν. Διότι ἡδὴ ἡ πράξις τῆς ἀναχωρήσεως μας, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ, πιστοποιεῖ μίαν χωλαίνουσα κατάστασι, δηλαδὴ τὴν ἀδυναμία τῶν Ἀνωτάτων Ἑκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων μας νά προσφέρουν σπουδὴν σ' ὅσους τὸ ἐπιθυμοῦν, λόγῳ τοῦ περιορισμένου ἀριθμοῦ θέσεων, ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, σέ μίαν μεγάλη μερίδα σπουδαστῶν μὲ πραγματικὴ τὴν ἐπιθυμία καί φλόγα μαθήσεως, ἡ πολιτεία ἀδυνατεῖ νά προσφέρῃ τὴν δυνατότητα σπουδῆς καί περαιτέρω μορφώσεως φυσικὸν εἶναι, λοιπόν, ὅσοι ἔχουν τὴν δυνατότητα (ἀλλὰ τίς περισσότερες φορές μὲ φοβερὲς θυσίες) νά καταφεύγουν σέ Εὐρωπαϊκὰ Πανεπιστήμια.

Ἀκριβῶς ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμή ἀρχίζει καί ἡ "Ὀδύσσειά" τους... Διότι μαζί μὲ τὴν φλόγα καί ἐπιθυμία μαθήσεως φέρνουν κι' ὅλες τίς ἀμαρτίες τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, γιὰ νά πέσουν μετὰ στήν πλάτη τους, ὅταν τοὺς κρίνουν ἢ ὅταν ζητοῦν τὴν ἀναγνώρησιν τῶν αἰτημάτων τους. Καί τοῦτο διότι πολλοὶ σπεύδουν νά κάμρουν εὐκόλες κρίσεις καί μιλοῦν περὶ "ΕΚΜΑΥΛΙΣΜΟΥ" τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας στὸ ἐξωτερικόν καί δὲν καταναλίσκουν λίγη φαίς οὐσία γιὰ νά βροῦν τυχόν ὑπάρχον καρκίνωμα. Προτιμοῦν νά μᾶς φορτώνουν μὲ ἀνύπαρκτον "ΕΚΛΥΤΟΝ ΖΩΗΝ" καί φοβερώτερα μυθεύματα τῆς ἁρρωστης φαντασίας τους, ἐνῶ θάπρεπε νά μᾶς δείξουν λίγη στοργή, ἢ, τοῦλάχιστον, κατανόησι καί συμπάθεια καί στὸ πρόσωπό μας νά δοῦν ἕνα νέο μὲ πραγματικὴ τὴν θέλησι τῆς μαθήσεως καί τῆς ἐρεῦνης. Ἐνα νέο ποὺ ἀπεφάσισε νά παλῇ μὲ τίς ἀναρίθμητες δυσκολίες ποὺ συναντᾷ κάθε ἡμέρα (ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ θά πατήσῃ στὸ ξένο ἔδαφος) μέχρις ὅτου τίς ξεπεράσῃ καί κατορθώσῃ νά πραγματοποιήσῃ τὸν σκοπὸ του. Δυσκολίες σοβαρὲς ποὺ ἀπαιτοῦν μίαν κατάλληλη σχολικὴ προπαρασκευή, ποὺ, ἂν δὲν ὑπάρχει, ἀποκτᾶται μὲ συνέπειαν τὴν ἀπώλεια πολυτίμου χρόνου.

Ἐπὶ παραδείγματι τὸ ἐπίπεδον σπουδῶν τὸ ὁποῖον ἀντιμετωπίζει ὁ Ἕλλην σπουδαστής τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐπίπεδο βασισμένον στήν κατάρτισιν ποὺ πέρνει ὁ σπουδαστής στήν ἐκεῖ μέση ἐκπαίδευσιν καί ποὺ ἡ Ἑλληνική ἐν συγκρίσει ὑστερεῖ ποιοτικῶς καί ποσοτικῶς, δηλαδὴ στὴ στάθμη καί στήν διάρκειαν σπουδῶν (προγράμματα ἀρτιώτερα καί πιδ συγχρονισμένα καθὼς καί ἕνα ἔτος ἐπὶ πλέον στήν μέση ἐκπαίδευσιν). Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ λοιπόν, ὁ Ἕλλην σπουδαστής βρίσκεται σέ μειωνεκτικὴ θέσι ἀπέναντι τῶν ἐντοπίων συναδέλφων του τῆς ξένης χώρας, ἀπὸ ἀπόψεως προετοιμασίας καί ὡς ἐκ τούτου εἶναι ὑποχρεωμένος νά ὑποστῇ μίαν σκληρὴν δοκιμασίαν καί πολλές φορές δημιουργεῖται μίαν κατάστασις ἄκρως δραματικὴ καί κρίσιμη, ἂν ἀναλογισθῇ καὶ τίς δυσμενεῖς ψυχολογικὲς καί συναισθηματικὲς συνθήκες ὑπὸ τίς ὁποῖες ζεῖ, ἢ ὅποια μπορεῖ νά ὁδηγήσῃ καί στήν ἐγκατάλειψιν ἀκόμη τῶν σπουδῶν.

Στὴν πρώτη αὐτὴ φάσι τῶν σπουδῶν θά πρέπη νά προστεθῇ καί ἡ βασικὴ δυσκολία τῆς γλώσσης. Ἡ γνωστὴ διάταξις ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ

γνώσις τῆς γλώσσης γιά τήν παρακολούθηση τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν, στό ἐξωτερικό, καί οἱ σχετικές ἐξετάσεις, δίνουν μόνον τήν δυνατότητα ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀπλουστερῶν σχέσεων τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Στήν πραγματικότητα ἡ ἐπαιτούμενη γνώσις τῆς γλώσσης γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν ἀνωτάτων σπουδῶν ἀποκτᾶται σ' ἓνα μεγάλο χρονικό διάστημα. Οἱ βασικές αὐτές δυσκολίες (γλώσσα, προετοιμασία καί τό πρόβλημα τῆς προσαρμογῆς στό ξέγο περιβάλλον) δημιουργοῦν μιά κατάσταση, στήν ἀρχή κυρίως τῶν σπουδῶν πού παραπάνω ἀναφέραμε, κρίσιμη καί δραματική, πούς ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπιση τῆς ὁποίας οἱ Ἕλληνες σπουδασταί καταβᾶλλουν κόπους καί πολύτιμο χρόνο, τά ὁποῖα οὐδεὶς τοὺς ἀναγνωρίζει.

Ἡ ἐπιστολή αὐτή ἔχει αὐτόν ἀκριβῶς τόν σκοπό: νά ἐκφράσῃ τήν πικρά μιᾶς μερίδος Ἑλλήνων σπουδαστῶν τῆς Ἰταλίας γιά τήν ἐπικρατοῦσα ἀντίληψη στήν Κοινῇ Ἑλληνικῇ Γνώμῃ καί τήν ἐλπίδα ὅτι θά ὠθήσῃ τήν δημοσιογραφία καί τοὺς εἰδικούς ἐπὶ τοῦ θέματος, ν' ἀσχοληθοῦν σοβαρῶς μέ τό ζήτημα, γιά τήν διεξαγωγή μιᾶς λεπτομεροῦς καί ἀντικειμενικῆς ἐρεύνης. Ἐπίσης σκοπός μας εἶναι ἡ ἀποκατάστασις μιᾶς πύθυχνης ἐπαφῆς μέ τίς Ἑλληνικές φοιτητικές ὁργανώσεις καί κυρίως μέ τό εὐρύ Κοινόν. Μία ἐπαφή σχεδόν ἀνοήτως μέχρι τώρα, ἡ ὁποία δέν μπορεῖ νά τῷ ἀποφέρῃ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα. Εἶναι δυσάρεστο καί λυπηρό νά τό ἀναγνωρίζει κανείς, ἀλλά ἐμεῖς αἰσθανόμαστε σάν ἀπομονωμένοι ἀπό τήν Ἑλλάδα. Καί ὅμως σκιρτοῦμε γι' αὐτήν καί τώρα πού βρισκόμαστε μακριά, περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά, καταλαβαίνουμε τήν ἀξία τῆς πατρίδος καί τῆς οἰκογενείας. Ζητοῦμε τήν συμπαραστάσῃ σας. Ζητοῦμε τήν στοργή σας καί τίς κρίσεις σας καί τὰ δύο ἀπαραίτητα γιά νά φέρουμε εἰς πέρας τόν σκοπό μας. Ζητοῦμε νά πιστέψετε στήν ἀνάγκη τῶν ἀνωτέρω. Εἰς μέρος μας οὔτε ἡ θέλησις λείπει, οὔτε τό πάθος καί ἡ ἀγάπη γιά τή σπουδή καί γιά τήν ἐπιστημονική ἔρευνα· ἡ μεγαλύτερη ἐπιθυμία μας εἶναι νά συμβᾶλλουμε κι' ἐμεῖς στήν πρόοδο τῆς Πατρίδος μας.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Π. Χοντροδήμος

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Β. Σωμάκος

~~~~~

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Ἀγαπητοί συνάδελφοι, νά μᾶς συγχωρεῖτε γιά τήν καθυστέρηση τοῦ 5ου φύλλου τῆς "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ", ἀλλά αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι μερικοί συνάδελφοι τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς καί τοῦ Συνεργετοῦ, ἀνεχώρισαν τελειωτικά γιά τήν Ἑλλάδα καί ἄλλοι ἀναγκάστηκαν νά ἐγκατασταθοῦν, προσωρινά, ἔξω ἀπό τό Παρίσι, ἐπειδή κατὰ τήν καλοκαιρινή περίοδο ὑποχρεώθηκαν νά ἐγκαταλείψουν τήν FONDATION HELLENIQUE τῆς Πανεπιστημιούπολης.

Ἐξω ἀπ' αὐτό, ἡ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ" ἀντιμετωπίζει πάντα, ἓνα πρόβλημα οἰκονομικό καί πάνω σ' αὐτό, θέλουμε νά ἐκμελνουμε καί νά ζητήσουμε τή βοήθειά σας. Αὐτή τή στιγμή βρισκόμαστε σέ

κρίσιμη περίοδο και προσπαθούμε να λύσουμε, πολλά ζητήματα μα-
ζί. Θέλουμε, η "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ" να γίνει καλλίτερη και γι' αύ-
τό ζητάμε να λύσουμε και το πρόβλημα του τυπώματος σε τυπογρα-
φείο. Γι' αυτό κάνουμε μια έκκληση σε όλους τους Έλληνες σπου-
δαστές στο Παρίσι, να βοηθήσουν την "Ε.Π." και οικονομικά και ή-
θικά, ώστε να έχουμε όλοι μας ένα περιοδικό, που μας αντιπροσω-
πεύει μέσα στην κοινωνία, που μας φέρνει σε επαφή μεταξύ μ α ς
που μας ενώνει και που μας δίνει την δυνατότητα να αγωνιστού-
με, καλλίτερα, για τα φοιτητικά μας αίτήματα.

Γι' αυτό το σύνθημά μας πρέπει να είναι:

ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΜΙΑ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ"

'Η Συντακτική 'Επιτροπή

XX

A Γ Γ Ε Λ Ι Ε Σ

0000000

'Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ θεωρεί απόλυτα άναγκαία μια στήλη που
να εξυπηρετεί τις πραχτικές ανάγκες της καθημερινής ζωής των
συναδέλφων και ιδιαίτερα των νεοφερμένων.

ΣΤΕΑΝΕΤΕ ΜΑΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

όταν αφήνετε το δωματιό σας

όταν έχετε βιβλία και ύλικό για πούλημα ή ανταλλαγή.

1). Πουλιέται ηλεκτρόφωνο TRANSISTORS, πρότυπο εργοστάσιου, 4 τα-
χύτητες, καλή κατάσταση, ώραλα βαλίτσα. Τιμή: 100 F

Ζητείστε τον κ. Τζώννου DANTON: 80-10 ή VICTOR: 47-II

2). Διαθέτονται δύο βιβλία Βιολογίας.

Αποτανθείτε στα γραφεία του Περιοδικού.

ΣΤΕΑΝΕΤΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

P R E S E N C E H E L L E N I Q U E

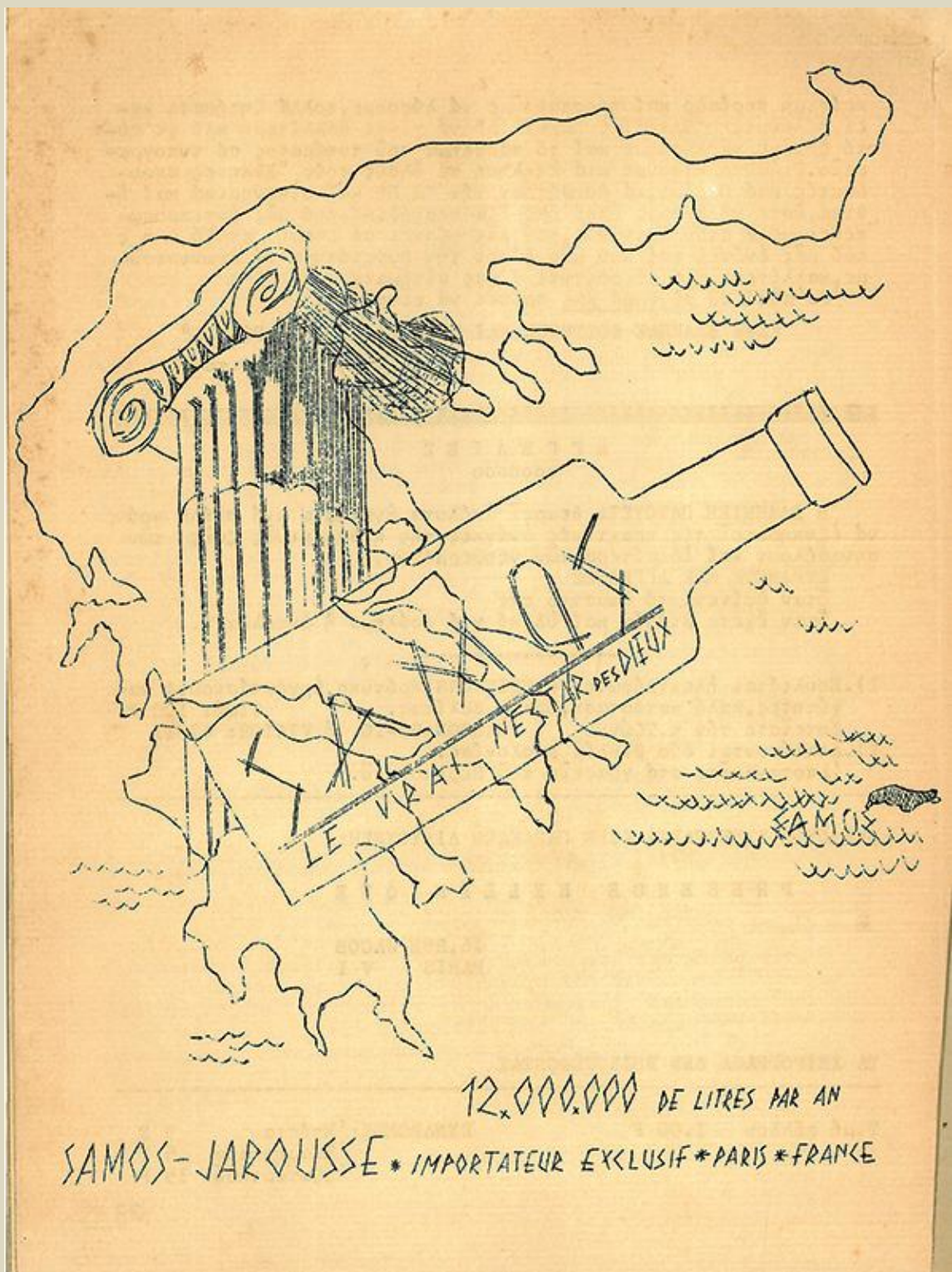
16, RUE JACOB
PARIS V I

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

Τιμή φύλλου 1.00 F

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: 'Ετήσια 9 F
'Εξαμηνιαία 5 F
'Εξωτερικού 15 F

Cette dernière illustration est de Marios Katsouros, à l'époque étudiant en architecture.